

Avoimen toimintakulttuurin toteutumisen arviointi kriteeristöä.

Korkeakoulujen avoimuuden tason tilannekuvan selvitys on osa opetus- ja kulttuuriministeriön asettama Avoin tiede ja tutkimus -hanketta (ATT), jonka tavoitteena on että vuoteen 2017 mennessä Suomi nousee yhdeksi johtavista maista tieteen ja tutkimuksen avoimuudessa.

Vuonna 2015 tehdyssä kypsyystason tilannekartoituksessa Lapin ammattikorkeakoulu sijoittui tasolle 1 (ei hallittu). Vuosien 2017-2020 sovitussa tulossopimuksessa tavoitteena on taso 3 (määritelty)

AVOIMEN TOIMINTAKULTTUURIN TOTEUTUMISEN TOIMENPITEET

Avoimen toimintakulttuurin toteutuminen

	Tavoite/kriteeri Toimenpide Lapin amk:ssa
Avoimuus organisaation toiminnassa	<p>1. <u>Avoimuus on mainittu esimerkiksi organisaation arvona tai periaatteena</u> Avoimuus on strategiassa arvona todennus: https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMKin-strategia https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMKin-tapa-toimia/Arvot Julkaisu: Pohjoista tekoa https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=e46e4957-4389-4334-b0df-8ce8c3b5d8f8</p> <p>2. <u>Avoimuus on nimetty yhdeksi toimintakulttuurin osaksi ja sen merkitystä on tuossa yhteydessä avattu</u> On nimetty ja sitä on avattu. todennus: https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisolle/Avoin-TKI-toiminta ja avoimuuden linjaukset ja periaatteet asiakirja https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=f9d18dca-1829-4296-af3d-4ca97ebd2e2a</p> <p>3. <u>Avoimuus on yksi strategian kantavista teemoista ja selvästi toiminnan keskiössä</u> Avoimuutta strategian teemana on osittain avattu todennus: https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMKin-tapa-toimia https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMKin-tapa-toimia/Arvot</p>
Avoimuus tutkimusprosessissa	<p>1. <u>Avoimuus on mainittu osana organisaation tutkimusprosesseja</u> Avoimuutta tuetaan prosesseilla, järjestelmillä ja ohjeistuksilla Esim. Aineistohallinnan opas, julkaisija opas https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisolle/Avoin-TKI-toiminta http://libguides.lapinamk.fi/julkaisijanopas</p> <p>Hanketietojärjestelmä avaa tiedot julkisiksi verkkosivuilla Avoimuus toteutuu tutkimushankkeiden e-esittelysivustojen kautta</p> <p>2. <u>Avoimuus on nimetty yhdeksi organisaation tutkimusprosessin osaksi ja sen merkitystä on tuossa yhteydessä avattu</u> Avoimuus toteutuu tutkimushankkeista e-tiedottamisen kautta TKI-hankkeiden julkaisusuunnitelman mukaisesti https://intra.lapinamk.fi/fi/yhteiset-palvelut/TKI-palvelut/</p> <p>3. <u>Avoimuus on yksi organisaation tutkimusprosessin keskeisiä osa-alueita</u> Tutkimustulosten nopea ja kattava julkaiseminen Lapin AMK:n julkaisukanavien kautta (Lapin AMK:n blogiteksteinä & Lumen-verkkolehdeissä) on usein keskeisessä roolissa muiden julkaisukanavien hyödyntämisen lisäksi https://intra.lapinamk.fi/fi/yhteiset-palvelut/TKI-palvelut/</p>

<p>Sitoutuminen avoimen tieteen ja tutkimuksen toimenpiteisiin</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio on ilmoittanut olevansa osittain sitoutunut</u> 2. <u>Organisaatio on ilmoittanut olevansa sitoutunut</u> 3. <u>Organisaatio on ilmoittanut olevansa erittäin sitoutunut</u> <p>Sitoutuminen on ilmaistu strategiassa ja toimintapolitiikassa</p> <p>todennus: https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Avoin-TKI-toiminta ja avoimuuden linjaukset ja periaatteet asiakirja https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=f9d18dca-1829-4296-af3d-4ca97ebd2e2a</p> <p>OKM tulossopimus 2017-2020 https://intra.lapinamk.fi/fi/lapin-amk/OKMsopimusvalmistelu/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=/fi/lapin-amk/OKMsopimusvalmistelu/Jaetut%20asiakirjat/OKM%20ja%20Lapin%20AMKin%20sopimusluonnoksen%202017-2020%20TAUSTAMUISTIO%2019022016.pdf&action=default</p>
<p>Paikallinen, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on mainittu strategiassa</u> 2. <u>Yhteistyö monipuolisesti eri toimijoiden kanssa käy ilmi strategiasta ja yhteistyölle on asetettu kehityskohteita</u> 3. <u>Yhteistyö kaikilla kolmella osa-alueella huomattavan monipuolista ja yhteistyö on asetettu keskeiseksi osaksi organisaation strategiaa</u> <p>Kyllä –strategian toimeenpanosuunnitelmissa https://intra.lapinamk.fi/fi/lapin-amk/tyotilat/AMKin-yhteiset/strategian-toimeenpano/Jaetut%20asiakirjat/Forms/Ryhmittely.aspx</p>
<p>Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yhteentoimivuus</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yhteiskäytöstä muiden organisaatioiden kanssa sekä tämän toiminnan edistämisestä on mainittu strategiassa</u> 2. <u>Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yleisen yhteentoimivuuden kehittäminen on mainittu strategiassa</u> 3. <u>Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yleisen yhteentoimivuuden kehittäminen sekä sen kautta saavutetut hyödyt on huomioitu strategiassa ja niihin luvataan panostaa</u> <p>Kyllä –Arctic Smartness yhteistyöverkosto ja Lapin AMKin kehittämissympäristöjen kuvauksessa https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Kehittamisymparistot</p>
<p>Tutkimuksen tulokset ja niihin liittyvä avoimuus</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Tutkimusten tulosten jakaminen ja avoimuus on mainittu strategiassa</u> 2. <u>Tutkimusten tulosten avoimuutta ja jatkokäyttöä kannustetaan ja kehitetään</u> 3. <u>Tutkimusten tulosten avoimuus on nimetty erääksi keskeiseksi tutkimustoiminnan osaksi ja sen luomat mahdollisuudet tunnustetaan laajasti</u> <p>Avoimuutta kasvatettu erityisesti TKI-hankkeiden tulosten julkisuutta https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Lapin-AMKin-hankkeet Tuloksien esittelyä esim. https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Tutkimus,-kehitys-ja-innovatiot/Green-Care</p>

<p>Avoimuuteen liittyvän osaamisen vahvistaminen</p>	<ol style="list-style-type: none"> <u>Avoimuuden osaaminen tai sen mahdollistavia työkaluja tai palveluita on mainittu strategiassa</u> Mainittu toimintalinjauksissa https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=f9d18dca-1829-4296-af3d-4ca97ebd2e2a <u>Avoimuuden osaaminen ja sen mahdollistavat työkalut sekä palvelut on asetettu kehityskohteiksi strategiassa</u> Nämä on asetettu kehittämiskohteiksi toimintalinjauksissa https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=f9d18dca-1829-4296-af3d-4ca97ebd2e2a <u>Avoimuuden osaaminen ja sen mahdollistavat työkalut sekä palvelut on asetettu kehityskohteiksi strategiassa ja näiden tuomat hyödyt on tunnistettu ja nimetty</u> Kyllä –strategian toimeenpanosuunnitelmissa https://intra.lapinamk.fi/fi/lapin-amk/tyotilat/AMKin-yhteiset/strategian-toimeenpano/Jaetut%20asiakirjat/Forms/Ryhmittely.aspx
<p>Tieteellisen julkaisutoiminnan avoimuuden periaatteet</p>	<ol style="list-style-type: none"> <u>Organisaatio suosittelee käytettävän avoimia julkaisukanavia tutkimusjulkaisuilleen</u> <u>Organisaatio kehottaa käytettävän avoimia julkaisukanavia tutkimusjulkaisuilleen</u> <u>Organisaatio edellyttää käytettävän avoimia julkaisukanavia tutkimusjulkaisuilleen</u> <p>Lapin AMK on sitoutunut avoimen tieteen ja tutkimuksen (open access) toimintaperiaatteiden noudattamiseen. http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629916 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629921</p> <p>Kaikki Lapin AMKin julkaisut ovat avoimia. Lisäksi tieteellisiä tutkimusjulkaisuja tallennetaan eri tutkimusorganisaatioiden omiin julkaisuarkistoihin.</p> <p>Lapin AMK pyrkii vastaamaan julkaisujen avoimeen saatavuuteen rinnakkaistallentamalla henkilökunnan tekemät julkaisut Theseukseen kustantajan sallimien lupien puitteissa. http://libguides.lapinamk.fi/julkaisijanopas https://intra.lapinamk.fi/fi/lapin-amk/tyoryhmat/julkaisutyoryhma/Jaetut%20asiakirjat/Rinnakkaistallentaminen%202017.docx</p>
<p>Tieteellisen julkaisutoiminnan rinnakkaistallentaminen</p>	<ol style="list-style-type: none"> <u>Organisaatio suosittelee rinnakkaistallentamaan tutkimusjulkaisut omaan julkaisuarkistoon tai muihin avoimiin julkaisukanaviin</u> <u>Organisaatio kehottaa rinnakkaistallentamaan tutkimusjulkaisut omaan julkaisuarkistoon tai muihin avoimiin julkaisukanaviin</u> <u>Organisaatio edellyttää rinnakkaistallentamaan tutkimusjulkaisut omaan julkaisuarkistoon tai muihin avoimiin julkaisukanaviin</u> <p>Lapin AMKin henkilökunnalle on tehty rinnakkaistallennusohje, joka löytyy intrasta ja Julkaisijan oppaasta. Lapin AMKin kustantamat julkaisut ja Lumen-verkkolehden artikkelit rinnakkaistallennetaan viestintäpalveluissa automaattisesti Theseukseen kirjoittajien puolesta. Kirjaston yhteyshenkilö huolehtii muiden kuin Lapin AMKin</p>

	<p>kustantamien julkaisujen rinnakkaistallentamisesta kustantajan sallimien lupien puitteissa.</p> <p>http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=656231&p=4613164 https://intra.lapinamk.fi/fi/lapin-amk/tyoryhmat/julkaisutyoryhma/Jaetut%20asia-kirjat/Rinnakkaistallentaminen%202017.docx</p>
<p>Tutkimuksen menetelmiin liittyvät avoimuuden periaatteet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio suosittelee avoimuutta tutkimuksen menetelmien julkaisussa ja kehitystyössä</u> On tehty suositukset ja linjaukset https://www.lapinamk.fi/loader.aspx?id=f9d18dca-1829-4296-af3d-4ca97ebd2e2a 2. <u>Organisaatio kehottaa avoimuuteen tutkimuksen menetelmien julkaisussa ja kehitystyössä</u> TKI-hankkeiden raportoinnin (julkaisujen) yhteydessä kuvataan myös tutkimus- tai kehittämisasetelma koulutusosalalle/yhteistyökonsortiolle tarkoituksenmukaisella tavalla 3. <u>Organisaatio edellyttää avoimuutta tutkimuksen menetelmien julkaisussa ja kehitystyössä</u> Lapin AMK on sitoutunut Tutkimuseettisen neuvottelukunnan HTK 2012 -ohjeeseen (https://www.tenk.fi/fi/sitoutuneet-organisaatiot-htk)
<p>Tutkimusaineistojen sekä -datan saatavuuteen, käyttöön ja lisensointiin liittyvät avoimuuden periaatteet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio suosittaa tutkimusaineistojen avointa käyttöä, lisensointia tai tallennuspaikkoja</u> 2. <u>Organisaatio kehottaa tutkimusaineistojen avoimeen lisensointiin kansallisten suositusten mukaisesti sekä sovittujen tallennuspaikkojen käyttöön</u> 3. <u>Organisaatio edellyttää tutkimusaineistojen avointa lisensointia kansallisten suositusten mukaisesti sekä sovittujen tallennuspaikkojen käyttöä</u> Järjestelmä tarjoaa mahdollisuuden tutkimusaineistojen metatietojen avaamiseen https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Avoin-TKI-toiminta
<p>Palveluiden ja resurssien käyttöoikeudet ja avoimuuden periaatteet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio suosittaa avoimuuden periaatteiden noudattamista hallussaan olevien resurssien käyttöoikeus- ja palveluperiaatteissa</u> Tutkimus- ja kehittämissympäristöt on avattu Ammattikorkeakoulujen avoimet tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioympäristöt ja infrastruktuurit http://www.arene.fi/julkaisut/tki-ymparistot-ja-infrastruktuurit/ 2. <u>Organisaatio suosittaa avoimuuden periaatteiden noudattamista hallussaan olevien resurssien käyttöoikeus- ja palveluperiaatteissaan. Kuvaukset löytyvät organisaatioiden sivuilta.</u> Löytyy https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Kehittamisymparistot 3. <u>Organisaatio edellyttää avoimuuden periaatteiden noudattamista hallussaan olevien resurssien käyttöoikeus- ja palveluperiaatteissaan. Kuvaukset löytyvät organisaatioiden sivuilta.</u> Löytyy https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Kehittamisymparistot

<p>Kokonaisarkkitehtuurin ohjaavat avoimuuden periaatteet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaation kokonaisarkkitehtuuriperiaatteissa on huomioitu avoimuuden tavoitteet</u> 2. <u>Organisaation kokonaisarkkitehtuuriperiaatteissa suositellaan avoimuuden periaatteiden noudattamista</u> 3. <u>Organisaation kokonaisarkkitehtuuriperiaatteissa edellytetään avoimuuden periaatteiden noudattamista</u> <p>LUC –yhteiset AMK ja Lay ovat tehneet päätöksen arkkitehtuurilinjauksista marraskuun lopulla 2018. Ohessa linkki linjauksiin. Sivulla 13 ja 16 on viittaukset avoimuuden vaatimukseen. Koska kyseessä on ylimmän tason arkkitehtuurilinjauus LUCissa, asettaa se vaatimuksen.</p> <p>Jatkossa vaatimus tarkentuu arkkitehtuuriperiaatteissa, joita ei ole vielä virallisesti käsitelty.</p> <p>https://intra.lapinamk.fi/fi/lapin-amk/tyotilat/AMKin-yhteiset/lucit/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=/fi/lapin-amk/tyotilat/AMKin-yhteiset/lucit/LUC22020%20ITpalvelualueen%20kehittamisprojekti/21.%20Joht-%20ja%20s%C3%A4%C3%A4ntely-ryhm%C3%A4ss%C3%A4%20hyv%C3%A4ksytyt%20toimintamallit%20(26.11.2018)/(Liite%203.)%20LUC%20arkkitehtuurilinjaukset.pptx&action=default&DefaultItemOpen=1</p>
<p>Organisaatioiden välisen yhteistyön avoimuuden periaatteet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio jakaa avointa tietoa</u> Toiminnan periaatteena on jakaa avointa tietoa https://karvi.fi/publication/lapin-ammattikorkeakoulun-auditointi-2017/: Hyvät käytänteet: Johtamisessa ja toiminnan kehittämisessä hyödynnetään intranetin reaaliaikaista tavoite- ja tulosinfoa, johon keskitetään laajasta tuloksista koskevasta informaatiosta tärkeimmät seurantatiedot. Ammattikorkeakoulun www-sivuilla julkaistaan yhteenvedot johdon katselmuksista ja CAF-itsearviointista sekä eri vuosien opiskelijapalautteista. <p>Klusterit https://arcticsmartness.eu/</p> 2. <u>Organisaatio kuvaa avoimesti toimintaansa</u> Kuvataan verkkosivuilla https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisolle/Tutkimus,-kehitys-ja-innovatiot 3. <u>Organisaatio panostaa selkeäkielisyyteen ja vuorovaikutteisuuteen</u> Työn alla
<p>Sopimuksiin liittyvät avoimuuden periaatteet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio suosittaa avoimuuden periaatteiden huomioimista sopimuksissa juridisten edellytysten salliessa</u> <p>Lapin AMKin TKI-toiminta pyrkii siihen, että tutkimusetiikan ja juridiikan asettamissa rajoissa hankkeissa ja muussa TKI-toiminnassa käytetyt menetelmät, aineistot, tulokset ja tuotokset ovat kaikkien niitä tarvitsevien vapaasti käytettävissä. https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisolle/Avoin-TKI-toiminta</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. <u>Organisaatio kehottaa avoimuuden periaatteiden huomioimista sopimuksissa juridisten edellytysten salliessa</u> 3. <u>Organisaatio edellyttää avoimuuden periaatteiden huomioimista sopimuksissa juridisten edellytysten salliessa</u>

	<p>Opinnäytetyön sopimus pohjat uudistetaan avoimuuden periaatteiden huomioimiseksi. Uudistetut sopimus pohjat valmistuu käyttöön otettavaksi syksyllä 2019.</p> <p>Lapin AMK:n ESR- ja EAKR-rahoitteisten TKI-hankkeiden sopimus pohjat päivitetään yhdessä Lapin yliopiston kanssa osana LUC2020-yhteistyötä vastaamaan avoimuuden periaatteiden mukaista toimintaa.</p> <p>Kansainvälisissä hankkeissa on käytetty tulosten avaamisen osalta mm. seuraavanlaisia sopimus lausekkeitä: “The Project Outcomes to be stored and published as well as the platform for storage and publishing shall be decided upon by Operational Management Team. The platform will be open for any interested user where material is published on Creative Commons licences or equivalent to be chosen by the Partner owning the Project Outcome in question. “</p> <p>Yleisesti ottaen TKI-hankkeissa hankkeen tuloksia avataan ja julkaistaan vähintään rahoittajan edellyttämässä määrin kuitenkin huomioiden mahdolliset salassapitosäännöt sekä tietosuojavelvoitteet.</p>
Laatujärjestelmien ohjeet	<ol style="list-style-type: none"> <u>Organisaatio on laatinut laatukäsikirjan tai laatutyötä esittelevän dokumentin ja se on saatavilla ulkoisilta verkkosivuilta</u> On laadittu https://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMK-in-tapa-toimia/Laatu <u>Organisaation laatukäsikirjassa suositellaan avoimuutta tai todetaan avoimuus erääksi laatutyön periaatteista</u> Todetaan laatukäsikirjassa” Lapin AMK:n laatukulttuuri perustuu henkilöstön, opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden aktiiviseen ja avoimeen vuorovaikutukseen ja yhteisiin arvoihin” <u>Organisaation laatukäsikirjasta suositellaan avoimuutta laaja-alaisesti ja avoimuus Laatukäsikirjassa useassa kohdassa viitataan arvojen (ml. avoimuus) mukaiseen toimintaan.</u> <u>https://julkiset.lapinamk.fi/DropOffLibrary/PARAS%20PAIKKA%20Laa-dunhallinta%20Lapin%20ammattikorkeakoulussa.pdf</u> <p>Lapin AMK:n ulkoinen auditointi 2017: https://karvi.fi/publication/lapin-ammattikorkeakoulun-auditointi-2017/</p> <p>” Lapin ammattikorkeakoulun laatujärjestelmä muodostaa toimivan kokonaisuuden, jossa toimintatavat ovat pääsääntöisesti yhtenäisiä ja laatukulttuuri avointa. Korkeakoululla on vakiintunut ja avoin laatukulttuuri, jolle on tunnusomaista johdon ja henkilöstön laaja sitoutuminen laatutyöhön.</p> <p>Ammattikorkeakoulun henkilöstölle suunnattu intranet on kattava ja sieltä löytyy paljon ja avoimesti erilaisia raportteja ja yhteenvetoja esimerkiksi toteutuneista arvioinneista, opiskelijapalautteista ja henkilöstökyselyistä. Tavoite- ja tulosinfoon kootaan ammattikorkeakoulun keskeiset seurantatiedot. Opiskelijoille ja ulkoisille sidosryhmille laatupolitiikasta viestitään julkaisemalla www-sivujen Laatu-sivustolla yhteenvedot johdon katselmuksista, CAF-itsearviointista sekä eri vuosien opiskelijapalautteista.</p> <p>Lisäksi opiskelijoille viestitään laatupolitiikasta opintoihin liittyvissä oppaissa. Korkeakoulussa vallitsee avoin ja positiivinen keskustelukulttuuri, jolloin myös kehittämiskohteita tuodaan rohkeasti esille. Laatukulttuuri syntyy henkilöstön, opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden aktiivisessa ja avoimessa vuorovaikutuksessa ja pohjautuu yhteisiin arvoihin, joita ovat luottamus, ennakkoluulottomuus ja yhteisöllisyys.”</p>

<p>Julkaisutoiminnan avoimuuden (OA-julkaiseminen, rinnakkais-tallentaminen) seuranta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio ei vielä seuraa julkaisutoiminnan avoimuutta, mutta se on suunnitelmassa</u> 2. <u>Organisaatio seuraa osittain julkaisutoiminnan avoimuutta ja seurantaa kehitetään</u> Julkaisutoiminnan avoimuudesta kerätään aktiivisesti tietoa ja sitä voi seurata lähitulevaisuudessa Lapin AMKin kuukausittaisesta tulosinfosta (seurantamahdollisuus on kehitteillä). Tähän saakka tietoa on seurattu satunnaisesti. http://tjt.plab.fi/index.php?type=publications 3. <u>Organisaatio seuraa julkaisutoiminnan avoimuutta ja siitä kerätään aktiivisesti tietoa</u>
<p>Tutkimusaineistojen avoimuuden (aineistojen avaaminen, hyödyntäminen) seuranta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio ei vielä seuraa tutkimusaineistojen avoimuutta, mutta se on suunnitelmassa</u> Tämä on pääosin nykykäytäntö eri koulutusten osalta vielä tällä hetkellä 2. <u>Organisaatio seuraa osittain tutkimusaineistojen avoimuutta ja seurantaa kehitetään</u> Systemaattista tutkimusaineistojen avoimuuden seurantaa kehitetään mm. tiedottamalla ja kannustamalla luovuttamaan tutkimusaineistot (esim. Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon https://www.fsd.uta.fi/fi/tietoarkisto/) koulutuslalle asianmukaisten arkistointiorganisaatioiden käyttöön 3. <u>Organisaatio seuraa tutkimusaineistojen avoimuutta ja siitä kerätään aktiivisesti tietoa</u> Seurataan http://libguides.lapinamk.fi/avointkitoimintaaineistonhallintaopas
<p>Tutkimuksen näkyvyyden (vaikuttavuus, tieteellinen ja sosiaalinen media) seuranta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio ei vielä seuraa tutkimustoimintansa näkyvyyttä, mutta se on suunnitelmassa</u> 2. <u>Organisaatio seuraa osittain tutkimustoimintansa näkyvyyttä ja seurantaa kehitetään</u> 3. <u>Organisaatio seuraa tutkimustoimintansa näkyvyyttä ja siitä kerätään aktiivisesti tietoa</u> Seurataan hankesivustolla ja arvioidaan myös sitä kautta näkyvyyttä https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoille/Tutkimus,-kehitys-ja-innovaatiot
<p>Tutkimusaineistojen metatietojen luettelointi- ja lataamispalvelut</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio ei vielä käytä kyseisiä palveluita, mutta ne ovat suunnitelmassa</u> 2. <u>Organisaatio käyttää osittain kyseisiä palveluita ja niiden käyttöä kehitetään</u> 3. <u>Organisaatio käyttää aktiivisesti kyseisiä palveluita</u> Tutkimusaineistojen luettelointi- ja lataamispalveluja on esitelty Aineistonhallinnan oppaassa. http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629920 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629921

<p>Palvelut tutkimusjulkaisujen ja -aineistojen dokumentointiin</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimusjulkaisujen tallentamiseen sen omaan julkaisuarkistoon sekä tietoa rinnakkaistallentamisesta</u> Lapin AMKin julkaisut tallennetaan automaattisesti AMKin viestintäpalveluissa omalle palvelimelle. Kirjaston vastuuhenkilön toimesta julkaisujen metatiedot tallennetaan kirjaston aineistotietokantaan (Finna). https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisoiille/Avoin-TKI-toiminta https://luc.finna.fi/lapinamk/ Lapin AMKin julkaisut rinnakkaistallennetaan viestinnän toimesta Theseukseen, Muut julkaisut rinnakkaistallennetaan kirjaston vastuuhenkilön toimesta Theseukseen. Rinnakkaistallennus-ohje löytyy Lapin AMKin Julkaisijan oppaasta ja intrasta. http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=656231&p=4613164 https://intra.lapinamk.fi/fi/lapin-amk/tyoryhmat/julkaisutyoryhma/Jaetut%20asia-kirjat/Rinnakkaistallentaminen%202017.docx 2. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita edellä mainittujen lisäksi tutkimuksen aineistojen tallentamisesta ja metatiedoista sekä tietoa open access -julkaisuista.</u> Tutkimusaineistojen ja metatietojen tallennuspaikoista sekä open access -julkaisuista löytyy tietoa Lapin AMKin aineistohallinnan oppaasta. http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629920 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=656231&p=4613163 3. <u>Organisaatio tarjoaa edellisten lisäksi suosituksia sopivista tutkimusaineistojen ja metatietojen tallennuspaikoista sekä selvittää mitä asioita niitä tallennettaessa tulee ottaa huomioon. Aiheita on käsitelty laajasti ja selvitetty niiden hyödyllisyyttä tutkijan kannalta.</u> Tutkimusdatan, tutkimusmenetelmien ja tutkimusjulkaisujen avaamiseen sekä avaamiseen liittyvistä palveluista löytyy ohjeita Lapin AMKin aineistohallinnan oppaasta ja Julkaisijan oppaasta. Niissä on selvitetty myös aineistojen avaamisen hyödyllisyyttä tutkijan kannalta. http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629917 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629921 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=656231&p=4613161 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=656231&p=4613159
<p>Tutkimustiedon elinkaaren hallinta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita tiedonhallintasuunnitelman laadintaan ja sen merkitystä ja hyötyjä tutkimuksen teossa selvitetään</u> Tietoa löytyy Lapin AMKin aineistohallinnan oppaasta http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629916 2. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimusaineistojen kuvailuun ja dokumentointiin</u> Tietoa löytyy Lapin AMKin aineistohallinnan oppaasta http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629921 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629920 3. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimusaineistojen pitkäaikaissäilytykseen sekä datanhallintasuunnitelman laatimiseen. Aiheita on käsitelty laajasti ja selvitetty niiden hyödyllisyyttä tutkijan kannalta.</u>
<p>Tutkimuksen tulosten jatkokäyttö ja löydettävyyys</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimuksen ja tutkimusaineistojen ulkoiseen linkittämiseen ja tunnisteisiin (mm. DOI, URN, ORCID) sekä perusteluja näiden käyttöön</u>

	<p>Lapin AMK tarjoaa Aineistonhallinnan oppaassa ohjeita tutkimuksen ja tutkimusaineistojen ulkoiseen linkittämiseen, tunnisteisiin ja lisensointiin http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629921</p> <p>2. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimusjulkaisujen ja -aineistojen lisensointiin (mm. CC, ODC) sekä perusteluja näiden käyttöön</u> Lapin AMK tarjoaa Aineistonhallinnan oppaassa ohjeita lisensointiin http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629925</p> <p>3. <u>Organisaatio tarjoaa ohjeita siihen, mitä tarkoittavat julkaisufoorumit ja viittaustietokannat ja kuinka esimerkiksi bibliometriikka ja altmetriikka nivoutuvat osaksi tieteellistä julkaisuutoimintaa. Aiheita on käsitelty laajasti ja selvitetty niiden hyödyllisyyttä tutkijan kannalta.</u> Lapin AMK tarjoaa tietoa julkaisufoorumista Julkaisijan oppaassa http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=656231&p=4613161 Ammattikorkeakouluissa tutkimustoiminnan tuloksista ei useinkaan kirjoiteta indeksoituissa tieteellisissä julkaisuissa, vaan enemmänkin ammatillisissa tai suurelle yleisölle tarkoitetuissa julkaisukanavissa.</p>
<p>Yhteisten palveluiden käyttö</p>	<p>1. <u>Organisaatio suosittelee käytettävän Suomen Akatemian laatimia ohjeita avoimen tiedon saatavuuteen ja julkaisemiseen</u></p> <p>2. <u>Organisaatio suosittelee käytettävän ATT-hankkeen palveluita (IDA, Etsin, AVAA) tai muita kansallisia palveluita (mm. AILA, FIN-CLARIN) tutkimusdatan hallinnassa</u> Ammattikorkeakoulussa ohjataan hyödyntämään edellä mainittuja palveluita. http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629925 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629920 http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629921</p> <p>3. <u>Organisaatio suosittelee käytettävän kansainvälisiä tai eurooppalaisia palveluita (mm. PubMed Central, arXiv, OpenAIRE, Zenodo) tutkimusdatan hallinnassa</u> Ammattikorkeakoulussa ohjataan hyödyntämään edellä mainittuja palveluita. http://libguides.lapinamk.fi/c.php?g=657720&p=4629921</p>
<p>Osaamisen vahvistaminen avoimen tieteen ja tutkimuksen saralla</p>	<p>1. <u>Organisaatiossa ei vielä toteuteta avoimen tieteen ja tutkimuksen koulutuksia, mutta ne ovat suunnitelmassa</u></p> <p>2. <u>Organisaatiossa järjestetään ja kannustetaan osallistumaan avoimen tieteen ja tutkimuksen koulutuksiin</u> Lapin AMKissa koko henkilöstölle on järjestetty tietoiskuja avoimesta TKI-toiminnasta ja TKI-henkilöstölle on jaettu syvällisempää tietoa aiheesta. avointiede ja tutkimustieto https://avointiede.fi/ ja avoimen tki-hankkeen tieto https://www.lapinamk.fi/fi/Yrityksille-ja-yhteisöille/Lapin-AMKin-hankkeet</p> <p>3. <u>Organisaatiossa kehitetään avoimen tieteen ja tutkimuksen sisältöä aktiivisesti</u> Avoimen TKI-toiminnan sivuja ollaan parhaillaan päivittämässä. Aineistonhallinnan ja julkaisijan oppaiden päivitys on työn alla.</p>

Avoimen toimintakulttuurin kypsyystasojen portaat selityksineen

Taso 5 Strateginen

Avoimeen toimintakulttuuriin kannustetaan julkisesti koko organisaation tasolla ja avoimuus on määritelty strategiassa ja politiikoissa erääksi keskeisistä arvoista. Toiminta on avointa ja sitä kehitetään noudattaen avoimia periaatteita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Avoimuus on myös kytketty toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun ja johtamiseen. Pystytään jatkuvasti varmistamaan että organisaatio kulkee tavoitteiden kannalta oikeaan suuntaan sekä oppii ja mukautuu. Avainmittareita käytetään kattavasti ja niitä tarkastetaan jatkuvasti. Henkilöstö on tietoinen tavoitteistaan ja edistymisestä avoimuudessa.

Taso 4 Johdettu

Avoimeen toimintakulttuuriin pyritään aktiivisesti ja avoin toiminta sekä sen periaatteet on asetettu julkisesti erääksi organisaation päämääristä. Toiminta on pääpiirteissään avointa ja noudattaa avoimia periaatteita. Avoimuutta johdetaan ja mitataan säännöllisesti. Mitatut tulokset analysoidaan ja korjaavia toimenpiteitä tehdään aktiivisesti. Organisaatio on kypsynyt avoimen informaation hyödyntämisessään, ja samalla myös informaation merkitys korostuu entisestään.

Taso 3 Määritelty

Tällä tasolla päätöksiä tehdään entistä enemmän käyttäen apuna avoimuuden mittaritietoa. Tällä tasolla johtaminen tukee jo tehokkaampaa avoimuuden strategian suunnittelua ja toimeenpanoa. Informaatiosiilojen purkamiseen on tehty paljon työtä organisaation laajuisen teknologian hallinnan ja arkkitehtuurin saavuttamiseksi. Avoimeen toimintakulttuuriin on edetty, mutta se ei vielä täysin toteudu vaillinaisten politiikkojen tai periaatteiden takia. Avoimuus ei ilmene strategiassa keskeisenä ja ohjaavana arvona. Toiminta on monelta osin avointa ja se perustuu dokumentoituihin kuvauksiin.

Taso 2 Osittainen

Seuraavalla kypsyystasolla organisaatiokulttuuri alkaa muuttua. Keskeistä on ymmärrys avoimuuden hyödyistä ja sen vaikutuksista toimintaan. Tuki avoimuuteen on kuitenkin rajoittunutta, ja edelleen organisaatiosta löytyy tietovarantoja, jotka eivät ole kytköksissä toisiinsa. Avoimeen toimintakulttuuriin on otettu ensi askelia, mutta siihen ei julkisesti kannusteta. Avoimuus ei ilmene strategiassa keskeisenä arvona. Toiminta on joiltain osin avointa. Avoimuuteen liittyvän toiminnan systematisointi ja osaamisen kehittäminen on käynnistetty. Suorituskyvyn mittaaminen on pitkälti taloudellista mittaamista.

Taso 1 Ei hallittu

Avoimeen toimintakulttuurin ei ole vielä julkisesti otettu askeltakaan ja organisaatiolta puuttuvat siihen ohjaavat politiikat ja periaatteet. Prosesseja ei ole selkeästi määritelty. Avoimuus ei ilmene strategiassa. Avoimuuteen liittyvään toimintaan ei organisaation tasolla kannusteta. Kuvaa tilannetta jossa avoimuutta ei johdeta tietoisesti. Pahimmillaan organisaatio voi olla informaatiosiilo. Informaatiosiilolla tarkoitetaan epämuodollisia pisteratkaisuja. Vaikka järjestelmiä on jo käytössä, useimmiten raportteihin ja mittareihin kerätään dataa manuaalisesti eri tietojärjestelmistä sekä muista lähteistä.